

Motion till riksdagen 2020/21:1771

av **Helena Antoni (M)**

Angående en hållbar biavel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Jordbruksverket bör få i uppdrag att se över rekommendationerna kring varroabehandling och dess mätmetoder i syfte att främja en långsiktigt hållbar biavel och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Våra pollinatörer utgör en betydelsefull del av ekosystemet och är direkt avgörande för många arters fortlevnad. Utan dem skulle våra skördar minska betydligt. Förutom det arbete som görs för de vilda pollinatörerna såsom humlor och solitärbin är det av stor vikt att ha en långsiktigt hållbar lagstiftning för avelsarbetet med honungsbin.

Kvalstret varroa påträffades första gången i Sverige 1987 och har nu brett ut sig och orsakar stora förluster för biodlare i Halland och hela södra Sverige. Kvalstren suger blod från bina och i för stora koncentrationer slår de ut hela samhällen. Bina har strategier för att själva hantera varroakvalstren; till exempel hjälps de åt att putsa varandra samt öppnar och rensar kokonger som är infekterade. När varroakoncentrationen blir för stor behövs däremot behandling med till exempel thymol eller myrsyra för att samhället ska överleva.

Svensk Biavel är ett gemensamt projekt mellan Svenska Biodlares Riksförbund och Biodlingsföretagarna som sedan 2011 lagt till ”ökad varroatolerans” som ett av deras prioriterade avelskriterier. För en långsiktigt hållbar biavel behöver vi avla på bin som har förmåga att själva hantera varroakvalster för att i förlängningen få fram bin som är resistenta.

Dessvärre framkommer inte detta hållbarhetstänk inom biavel i Jordbruksverkets skrifter och rekommendationer. Jordbruksverket rekommenderar till exempel behandling med oxalsyra även vid väldigt låga koncentrationer av varroa. Om man behandlar även vid låga koncentrationer ges bina inte en chans att själva hantera problemet. Metoderna kan snarast liknas vid den användning av antibiotika i förebyggande syfte som vi ser inom utländsk köttindustri.

Vidare bedömer Jordbruksverket koncentrationen av varroa genom så kallat nedfallstest som bland annat omnämns i Jordbruksverkets text ”om bekämpning av amerikansk yngelröta och varroasjuka hos bin” (SJVFS 2002:46). Testet går ut på att en vit bricka placeras under samhället i 14 dagar, och därefter räknar man hur många kvalster som fallit ner. Metoden är kritiserad då samhällen som i hög grad hanterar varroan själva och putsar bort kvalstren med denna metod bedöms ha en hög koncentration. Skrifterna bör uppdateras så att en mer korrekt metod såsom test med skakburk utgör normen.

Helena Antoni (M)